

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 89. ANULU XVI.

Telegraful este de done ori pe septembra: joia si Dumineca. — Prenumeratii se face in Sabiu la spedirea foie pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin acorduri francate, adresate cu expeditura. Pretinul prenumerantii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. far pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tra provinciale din Monarhia pe anu 1000 fl. era pe jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tiori straine pe anu 12 pe 1% anu 4 fl. v. a.

Inseratii se plutesc pentru intere ora cu 7. cr. sunta, pentru a doua ora cu 5%, cr. si pentru a treia repetare cu 3% cr. v. a.

Sabiu, in 3/15 Novembre 1868.

Amesuratu conclusului congresului nostru bisericescu nationale românu sau pusu sub tipariu din partea directiunei tipografiei archidiecesane protocolulu congresuale din preuna cu Statutulu organicu alu intregei nôstre provincie mitropolitane, si dupa putine septamâni se va si gata.

De prisosu aru si a desbate insemnatacei carti pentru viatia nostra bisericescă; dupa parerea nostra ajunge a espune atât'a, ca ea este de neaparata necesitate pentru fiecare comună bisericescă, si pentru toti cărturarii nostrii fără deosebire de pusetiune in biserica.

Pretiulu unui exemplariu este 1 fl. val. austr.

Se pote prenumera pana la 1 Decembrie vechiu.

Sabiu in 22. Octombrie 1868.
Directiunea tipografiei archidiocesane.

Grant.

Telegrafulu ne aduce scirea, ca generalulu Grant sù alesu de presiedinte alu statelor unite din Americ'a nordica.

Insemnatacei invingerei acestui'a maria causei liberali nu o pote pretiui cineva mai bine, decât cându e pusu in stare, de a celi despre viat'a barbatului acestui'a schit'a urmatória, carea o scotem din notitiile (insemnările) unui scriitoriu nepartitoriu si conscientiosu din America. Cursulu celu minunatu alu vietiei republicanului acestui'a, a cărui bratu puternicu a invinsu pre cei ce vréu sa sustienă selavi'a, arata mai bine, că ori-ce declamatiune, ca reactionea nu prea are causa de a se bucurá, reacțiunea dicu, carea se legana in sperantia, ca soldatulu Grant se va face cu sort'a dictatoru si va da ultim'a lovitura bineloi comunu alu republiei grandiose, care totu deun'a au fostu unu ghimp in ochii reactionarilor din tóte tierile.

Intr'adeveru Grant nu este omulu dictaturei, insa cu Johnsons, carele e omulu reactionarilor, curendu le va gata. Lasâmu sa vorbesca in cele urmatore biografulu lui:

Ulisses Sidney, seu dupa cum era la incepulu rumele acest'a, Hiram Grant sau nascutu in Point Pleasant la 27 Aprile 1822. In tineretile sele nu au avutu parte de alta cultura, decât de aceea, ce i o putu da scola cetătelui, iera in cele lalte su avisatu la studiu privatu si la aceea ce si-a pututu castigá mai tardu in scola militarésca din West-Point. Pana cându umblá Grant la scola nu pré da semne de talente eminente; elu invatiá tardu, dara cea ce invatiase odata, tinea lóte bine in minte. In anulu 1838 su adusu Grant prin mijlocirea generalului Thom'a de Horner — carele acum'a e reposatu — la scola militară din West-Point. Aici si au castigatu elu multi amici; si unu ce caracteristicu este, ca totu atunci au capatatu pentru purtarea lui cea barbatescă si curajoasa, atributulu de "Company Grant", si numele acest'a i au remasau pana la intrarea lui in armata regulara.

In iulie 1843 au intratu Grant dupa depunerea unui essamenu rigurosu că alu doilea locoteninte in regimentulu 4 de infanteria alu armatei regulare, carele era stationat in departare cătra apusu, si au luat partea sub generalulu Taylor la resbelulu, ce se escase contr'a Messicului. La Palo Alto, in 8 Maiu din anulu acela-si, au fostu prim'a data in resbelu si sau destinsu in diu' a urmatore in lupt'a cea sangerósa dela Reseca-de-la-Palma. Si cându sau luat cu asaltu fortărea Monterey in 23 Sept. 1846 sa aratatu Grant că unu oficeru curiosu si circumspicu. In 29

Martiu 1847 sau luptatu Grant sub generalulu Scott, cu a cărui trupe se insolise regementulu lui Grant, la Veracruz si a luanu parte la ocuparea orasului acestui'a. Cându au fostu intrarea in lupta orasului Messico, au avantat Grant la rangulu de maestru de cuartire. In 8 Septembre au escelatu in lupt'a dela Molina del Rey intr'atât'a, incătu inca pre câmpulu bataliei sù denumitul de înălțu locotonint; in luptele, ce au urmatu dupa ocuparea orasului Messico, cu deosebire insa la asaltarea orasului Chaapultepec au aratatu sănge rece si o astfelu de virtute, incătu mai marii lui in raporturile loru oficiose lăudara cu o unanimitate rara circumspicu si bravur'a cea admirabila a lui Grant. Pentru aceea elu a avansat uite la rangulu de capit'nu si sù intarit in anulu 1850 de congresu că atare.

Dupa finirea glorioasa a resbelului mexicanu s'a reintorsu Grant acasa si s'a casatorit; batalionul lui su tronisa la Onegon, că acolo sa puna stivala crudelitătilor, cele faceau gintele barbare ale Indianilor. Cuartirulu generalu era pe atunci in fortărea Dallas. Insa a lândali si a pândi astfelu, fără de a da satia cu inimicul nu se potrivea cu spiritul celu activu alu lui Grant.

In anulu 1854 esu din statulu militaru si se facu farmu lângă St Louis (Missouri). Multi si aducu inca aminte cum umblá presiedintele presinte prin stradele din St. Louis cu o palaria veche, in vestimente dure si cu nisice ciobôte mari si vendealemenle cele tăiate de elu insusi. In anulu 1859 deschise Grant in compania cu fatalu seu, care traia inca, o negotiatoria de pei in Galena sub firm'a "Grant and son" si si castigá in scurtu timpu renome bunu.

In 14 Aprilie 1861, diu'a dupa predarea fortăreliei Sunter, emise presiedintele Lincoln o proclamatiune către poporul statelor unite, ceru unu contingent de 75,000 de feori si conchiamă congresulu la Washington City la o siedintia estra ordinaria pr 4 Iulie, diu'a in care se serbează declararea indipenditiei.

Numerulu cerutu de voluntari se si adună in-tr'unu timpu forte scurtu. Grant inrola insusi o compania aducenduo la guvernatorulu de Illinois, Richard Yates. Grant ierasi se facu soldatu.

Primele sele sapte resbelice in resbelulu de secesiune le implini in statulu Missouri. Dejá la 4 luni dupa inceperea resbelului su denumitul de generalu alu brigadeloru de voluntari si primi comand'a in Cairo, in partea sudica din Illinois, unde se varsa Ohio in Mississippi.

Elu scu mai bine că toti generalii uniuniei, sa introduca disciplina in trupele sale, ceea ce nu era usioru satia cu spiritul celu independent alu voluntarilor, cari că cetăteni americani adusesera cu sine in câmpu principiulu egalitatiei; elu scu mai incolo a-si castigá prin dispositiuni intelepte folosuri mari asupra inimicilor sei.

Prim'a sepa eminenta alui Grant su ocupata fortăretelei Donelson in 16 Iulie 1862. In 6 si 7. invinsu pre generalulu Beauregard. Grant su ranitu atuncia usioru la unu picioru. Nu asiá de favorabilu, că in Vestu'u uniuniei, mergea pre timpulu acest'a in Ostu la Potomac si Rappahannoc. La Bull-Run se pierduse o a doua lupta, la Fredericksburg si Chancellorsville iera fura invinsu trupele uniuniei. Primul duce alu rebelilor, Lee, invinsu mai de multe ori pre generalii uniuniei Maclellan, Pope, Buruside si Hooker. In 17. Aprilie 1862 su denumitul generalulu Holleck de generalu supremu alu tuturor trupelor uniuniei, carea lui Grant si lui Therman li se incredintă conducerea resbelului in Vestu si in Sud-Vesta. Iarn'a anului 1862 si 1863 su forte trista pentru unine.

Abia in Iuliu 1863 su castigara trupele uniunei cäresi victoria. In aceea-si dì, in care invinsse generalu Meade pre Lee la Gettysburg, in 4 Iulie, castigă Grant predarea fortăretelei Vicksburg dinjosu de riu Yazo la Mississippi. Cu caderea acestei fortăretele incepù a scadé si nocoalu rebelilor. Pentru acésta invingere glorioasa i se vota generalului Grant multiamire din partea presiedintelui, a congresului si a națiunii, si elu care alergase acum'a in decursu de doi ani si jumătate dela o lupta la alta, ocum'a se odihni prim'a data in mijlocul familiei sale; insa curendu se rentorse ierasi la armata.

Denumitul de generalul majoru alu armatei regulate invins Grant in Novembre 1863 la Chattanooga puterea rebelilor si aduse prin acésta statele Kentucky si Tennessee in deplin'a posessiune a uniuniei. Legislatiunile din New-York si Ohio i decretară multiamiri cordiale si congresulu lu onora eu otarirea, prin care i se darui din partea statului o medalia de auru, carea pre o parte porta chipulu lui, iera pre ceealalta figur'a gloriei.

Gu o modestia rara primi ducele celu mare republicanu acestea, pre inalte semne de onore, care i-lu impintenara la unu si mai mare zelu in lupt'a pentru unitatea si libertatea patriei sale.

Celu mai inaltu rangu militaru, acel'a de locoteninte generalu, care in resbelu lu avuse numai George Washington, i se atribui prin o otarire a senatului din 2 Martiu 1864, si dejá in 2 Martiu su denumitul de comandante supremu alu intregei armate unite.

Astfelu vedem pre neinsemnatulu excapitanu si asociatulu neguțietoriei de pei de sub firm'a "Grant and son" urcându-se in cursu de trei ani numai prin meritele sale proprii la culmea cea mai inalta a gloriei si puterii resbelice.

Acum insa veni tempulu celu mai greu. Generalulu Lee adunase, incătu era cu putintia, totu ce se tinea de trupele rebelilor in giurulu seu si-si luase pusetiune intr'o linia lunga spre aperarea Richmondului, fortificându-se cu sianjurii. Grant se nesuia a simi resbelulu cătu s'aru puté mai in graba. Amendous pările se luptau cu norocu schimbiosu, pana ce in fine se asigură triumful si libertatea uniuniei in lupt'a cea mare dela Richmond, care dură 4 dile, din 29 Martiu pana in 2 Aprile. Lee se predă in 9 Aprile la Appomatox, si cu acestea Grant implinise marele opu alu nimicirei inimicului.

In cérta de constituine ce se escă mai tarziu intre presiedintele Johnson si intre congresu, Grant era de part'a mandatarilor poporului. Johnson depuse pre Sheridan, celu credinciosu oficiului seu, din postulu seu, Grant scu atentu pre presiedintele intr'o epistola, "ca in statele unite voint'a poporului e legea cea mai inalta" si ca si presiedintele trebuie sa asculte de "vocea poporului". In anulu 1867 luă Grant asupra-si — precum se vede, spre a se pué improativ mai bine saptelor celor preste mesura arbitrarie ale lui Johnson — administratiunea provisoria a ministerului de resbelu portandu semnulu adeveratei iubiri de patria si a credinciosei ascultări de legi.

De statura Grant e mai sub marimea mijlocia, insa de constituine tare si puternica; are ochi albastri, din cari lucesc amicilia, si percutantiu, pórta barba completa, si cu deosebire pre la unghiorile gurei se pote observa o trasura marcata, ceea ce arata o voainta statornica. Dupa esteriorul lui mai multu sémena a omu privat u amicabilu si modestu, decât a beliduce mare. Elu vorbesce prea putien si se esprime si in scrisu cău se pote de scurtu, insa totu-deun'a forte determinat.

N. Fr. Bl.

Evenimente politice.

Sabiiu, 30 Octombrie.

Cestiuza naționalităților în locu de a posi către o soluție linistică ia o direcție care sternesce noile resimtiemini. Unu proiect nou său o modificare a celu a lui Kerkpolyi — Horvath s'a elaborat în secțiunea a VI înse și mai totu că proiectul original. Curiositatea e mare pentru a vedea cum va trece cestiuza acelă prin dieta și ce urmări va avea. Curiositatea acelă se apăsa greu pentru ea e impreunata cu multa nemultiemire din partea naționalităților.

Dincolo de Lai'a încă nu s'a mai imbunată situația enimică.

"Osten" publicase unu articol „Austria, Ungaria și România" în care a spus că conducatorii partidelor ungurești s'a nisuit totu deună a duce pre barbatii de statu și României în partidă insurecționale contra Austriei și en acelă și pre români din Austria. Acum publica unu articolu dela unu croat, care s'a silitu forte multu pre tempulu lui Schmerling, dura dice durere! fără de succesu, de a duce pre delegatii dielei croate în senatul imperiale. Articululu e intitulat: „Austria, Ungaria și Serbia" și arata ca pre principale Serbiei sau castigatu influența unguresca. De aci deduce apoi purtarea partidei naționale din Croatiă și provoca pre regimulu din Vien'a sa aiba mai bine de grigia de intimitatea entre Pestă și Vien'a.

România este acum obiectul primu alu desbaterilor diuaristice. Între alte multe căte se dicu și se scriu asupr'a acestei tieri, ceteru ca unu corespondinte vienesu la „Italia" anuncia caletori'a cea cu prip'a a ambasadorelor prussianu bar. de W e r t h e r la P testi, că sa se întâlnescă acolo cu principale C a r o l u. Caus'a acestei întâlniri aru fi consultarea asupr'a purtării guvernului român, fatia cu pasii comuni, ce se voru face din partea Angliei, Franției și Austriei. Din Anglia insa se deminte ca aru voi guvernul sa facă pasi comuni în afacerile românesci.

Sabiiu, 1 Noemvre. Eri a fostu instalarea serbatoresca a Superintendintelui bisericei evangeliice (luterane) Dr. Georgiu Danielu Teutsch că superintendentu. La 10 ore conveni adunarea generală bisericeșca în sal'a siedintelor ei, unde prin vre-o căti-va membri invitara și conducea pre supeintendente. Totu asiā se urmă cu comisarii regesci dd. consiliarii de secțiune și comitele provisoriu Mauritiu Conrad și secreteariulu gubernialu Fredericu Schreiber, cari se aflara in locuintă celu dintău. Din sal'a siedintelor porni conductulu intregu către biserica cea mare evangeliica printre spalierele formate de junimea studiosa dela institutie evangeliice. Pre cându ajunse conductulu in biserica óspetii și unu numeru însemnatu de privitori și ascultatori implura biserica.

Unu choru se produse indata cu o cântare forte frumoșa și forte bine executata. Dupa acelă a cântă o piesa comună bis. și indata urmă o cuventare din partea instalandului superintendinte. Cu prinsul cuventărei se reasumă in intrebarea: Pre ce se intemeiează increderea cea plină de bucuria in viitorulu bisericei protestante evangeliice și responde; pre impregurarea, ca biserica sta sub scutul legii; ca ea se radîma pre cuventulu lui D dieu și merge cu sciuntă mână in mână și ca couluera și poporul in biserica.

Urmăza cetirea diplomei de întărire in limb'a originale și in traducere nemîiesca și apoi depunerea juramentului bisericescu, pre carea o face superintendintele înaintea altariului și cea de sudit credinciosu. Formul'a juramentului dintău o certesce curitorulu bisericei; a dô'a secretariulu gubern. carele funcțiună că atu doilea comisario regescu.

Acesta a fostu trasurile principale ale actului acestui momentosu pentru evangeliicii sasi din Transilvania. Siedintele adunării voru dură vre-o 2—3 septamâni.

Unu prândiu stralucit la „Imperatulu Romanilor" reun la 3 ore dupa amédi pre óspetii de aproape și de departe in numeru aproape de 200. Afara de representanții cercurilor bisericesci ev. lat din tota tiéra, erau de fatia tōte notabilitățile bisericesci, militari și civili din Sabiu precum și reprezentanți ai tuturor confesiunilor. Music'a

cetationăcea eșeu'ă căte-va piese cu precissiune deplinu indestitutória. Logile pre tempulu toaste-lor se umplor de domne, intre cari soci'a și ru-deniele mai de aproape ale D. Superintendent. Toastulu celu dintău lu radică Dlu Superintendent, pentru Majestatea Sea c. r. apostolica, operatorul supremo alu bisericelor; alu doilea Dlu Procomite Couradu pentru nouu Superintendent Dr. G. D. Teutsch; alu treilea Dlu Decanu Phleps din Cri-stianulu Sibiuului pentru In r. Ministru de culte Br. Eötvös; apoi inchină Dlu Bar. Bedeus pentru Esc. Sea Comisariulu reg. Contele Péchy; dupa aceea Dlu Parochu Schneider din Gârbov'a (?) pentru armat'a austriaca și pentru conducatorulu aceleia in Transilvania, Esc. Sea Comandantele generalu Bar. Ramming, și Dlu Parochu Budaker din Lechină's sesca ... pentru Esc. Sea Metropolitulu gr. or. Bar. de Siagun'a Din sîrulu celu lungu alu toastelor urmatore: pentru comisarii ad hoc la instalarea Superintendintelui, pentru universitatea săsesca, pentru Goratorele bisericescu precedinte Conradu Schmidt și celu actualu Bar. Bedeus, pentru famili'a Superintendintelui s. a. s. a. amintim cu deosebita placere alu Dlu Parochu și Decanu Schuster din Critu pentru egală indreptatire și iubirea creștinăscă intre tōte confesiunile ticei noastre și reprezentantii loru. Festivitatea a fostu fără animata și d'abia la 6 ore se imprasciara participantii de la acela măsa solemna.

Brasovu in Oct. 1868

Domnule Redactoru! Linisceă și bun'a intielegere suntu de sigura mijloculu celu mai aptu de a face, că ori-ce intreprindere sa sporă și sa produca rodulu dorit. Acesta dorintia de a trăi cu totii in bona armonia și de a conlucra cu totii cu puteri unite la înflorirea trebilor nōstre scolare și bisericesci, acelă și nici decât altu ce-va ne indemna a ve rugă sa daiu locu in st. domniei vostre diuariu urmatorului articula:

Reporturile despre desbaterile congresului nostru mitropolitanu fiindu deja terminate,*) sperămu ca ne veti permite se revenim la unu din siodintiele ultime, spre a indigita ore-care rectificare.

In protocolu congresului importasit in num. 83. **) alu „Telegraful Românu" s'a petrecutu intre altele și aceea, ca Corpulu profesoralu din Brasovu a asternutu o petitio in dreptata in contra statutului esorialu totu din acestu oras. Acestu pasajul din procesulu verbalu a congresului aru presupune o discordia intre corpulu profesoralu și Esori'a scolară, care din norecire nu esista, ci starea lucrului e de totu simplă și naturale. Esori'a intielegendu-se cu reprezentatiile celor doue comune bisericesci care (comuni) suntu proprietarii Gimnasiului, a decisu se trimeta statutele sele precum și nisce statute privitor la pensiunea preotilor și profesorilor acestor comune, la congresu e se le aprobze și intarésca. Aflându despre acestu pasu alu Esori'i unii membri ai sinodelor parochiali din ambele comune, intre cari au fostu și profesori, și se indu ca amintitele statute nu suntu dupa cum pretinde organismulu bisericel nōstre constitutionali, emanate cu vointă sinodelor parochiali, ci elaborate numai de Esorie, carea e numai corpu administrativu, au crezutu că și implinesc numai datoria loru de membri conscientiosi ai sinodelor parochiali daca voru protesta in contra proceduriei urmate de Esorie respective de reprezentanti (comitele), cu atâta mai vertosu ca congresulu mitropolitanu nu este chiamat a intari statute speciale ale unei sau altel comune bisericesci, ci acelă cade in competenția sinodelui episcopal. Ne resumam dura și dicem: nu corpulu profesoralu ca atare ci mai multi Brasoveni (Profesori neguiaitori și Iuristi) au protestat contra statutului Esorialu și nu in contra statutului Esorialu, care pote se fie și bunn, numai catu membrii comunelor, cari nu suntu in comitele noile cunoscu, fiindca nu s'a facutu nici odata cunoscutu.

Ne folosim de acela ocasiune spre a ne exprima in căteva cuvinte asupra principiilor după care credem ca trebuie conduse și administrate in comuna trebile nōstre bisericesci și scolare, pentru că se poate înflorii și progresă spre multamirea tutu-

*) Inca nu. R.

**) In nr. 82. in raportul extractiv alu siedintelor, ieira in nr. 83. a fostu vorba de profesori și ceta-tieni.

roru. Fie că acelă a nostra opinione se fie prima cu acea bunavointia și incredere, care ne-a insufletu pre noi la scrierea acestor siruri. Fie convinsu ori-cine, că n'avemu alta tîntă înaintea ochilor decât binele scolei și bisericei. Sa ne intielegemu dura. Pentru regularea și conducerea afacerilor bisericesci scolare și fundation le din comuna avemu statutulu sinodului archidiecesanu din 1864 statutu, care înălțu se tiene de organizația parochielor, s'a aprobatu și întaritul mai fără schimbare și de către congresulu mitropolitanu din a. c. și care basându-se pre autonomia bisericei noastre și pre constituția democratică dispune, ca afacerile bisericei scolei și ale fondurilor comunei sa se reguleze și conduca prin sinodulu parochiale prin comitetulu parochiale și prin Epitropia parochiale. Sferă de activitate a acestor trei factori se determină astfel. Sinodulu are putere legislativa sau mai bine disu puterea suprema; elu și alege comitetulu și căruia li încredintă execuțarea decisiunilor sele, prescriindu-i modalitatea, cum are sa urmeze în sferă sea de activitate și preindriu dela elu depunerea ratiotinului in totu anulu despre lucrările sele, care are sa se cerceteze de o comisie esmisă de sinodul Esoria (sau Esoria), carea inca se alege prin sinodul și căreia se încredintă vîste-ri'a bisericei și a scolei, are sa efectueze concluzile sinodului și ale comitetului, și prin urmare sa dea societă și unu'ă și altu'ă despre ceea ce a facutu. Înălțu pentru comunele scolare, care constau din doue (cum e in Brasovu) sau mai multe parochii se dispune in statutu sa se aléga din comitele și Epitropile acestor parochii, unu comitetu și o Epitropie scolară comuna. Acestea suntu principiile, dupa care se conduce afacerile bisericesci, scolari și fundaționali ale unei parochii și acestea le află și noi rationale și mai drepte. Urmarea naturală din acestea este, ca comitetulu sa se tiana strictu de sferă de activitate ce i-o prescrie sinodulu, și Epitropia de sferă ce i-o indica amendoue. Facerea de statutu dura (că se atingem unu punctu practic) despre modulu activității sele nu cade, dupa principiile aretate, in competitia comitetului său a Esoriei, ci acestea au sa se asternă că proiectu, și numai daca acelă le va primi, au valore de lege. Peste totu că sa se taia ori ce dispută, sinodulu se faca statutu specială, in care sa se indice cu deameruntul sferă de activitate atâtă a comitetului cătu și a Epitropiei.

Sa vedem acum, cum e organizata biserica și scola in Brasovu? și anume cele doue comune (din schei și din cetate), care se privesc ca proprietarii gimnasiului. Pentru fiecare esista unu comitetu (sau Repräsentatiune) și din fie-care suntu alesi (nu nai de către comitele căte siése membri, cari intrunindu-se formează Esori'a gimnasiului și a scolelor normale, și acelă privindu-se (in putea „Legamentul" dicu ei) că corporatiune de sine statutore și face statutele sele după care conduce lucrurile scolare. Acelă dupa parerea noastră nu e tocmai constitutionalu și aduce cu sine multe neintielegeri. Dura „legamentul" trebuie să-lu pazim dicu membrii actuali ai Esoriei. Da, insa acelă nu e in contra principiilor din statutul sinodului episcopal, ci se poate aduce prea usor in consonantia cu acelă. Dura poate că nu voiti o organizație scolară dupa numitul statutu, ci o stare exceptionale. Bine, aretată odata chiaru și pre intregul legea după care voiti sa purcedeti cu scola aici in Brasovu, publicati odata statutele organizației esoriai, fixati drepturile ce vi le atribuhi asupra scolei și a profesorilor și de către sinodele parochiale voru aproba (respective voru tăce) aceste statute, și Episcopulu, respectiv sinodulu episcopal le voru incuviintia, atunci va scriori cine de ce are sa se tiana. Atuncea nu va mai dice nimenea, ca Esori'a lucreaza după arbitru, sau cumu și sufla unulu sau altulu dela spate eara Investitorii și Profesorii voru scri ce oblegaminte și ce drepturi au. Atunci va fi pace căci: clara pacta boni amici său: Kurze Rechnung lange-Freundschaft.

Cei subscrizi in protestu dimpreuna cu alti Brasoveni.

Votu separatu,

a membrilor comisiunii de siése Michale Dobrode Ruska la proiectul de statutu, a comisiunii de siepte — din 2 Novembre 1868 despre componerea corporatiilor reprezentative in „fondul regescu". —

Inainte de ce a siu pasi la opugnarea unor paragrafi din proiectul comisiiunei de sipte, care tracteaza despre compunerea corporatiilor representative in "fundulu regesc", si care proiectul dejă a primit si considerat de majoritatea comisiiunei respective de la putu pentru a se recomandă plenului incitat universitatii, spre a se loa de baza pentru desbaterea generala, — trebuie sa me declaru decisiv in contra principiului statutoru in proiectul respectiv, care este principiul alegilor indirecte pentru compunerea celor mai inalte corporatiuni representative in fundulu regiu, si anume: a adunariilor scaunale si a universitatiei.

Proiectul de sub cestine ignoreaza cu totul referintele de dreptu secularie, dupa cari sfacare individu s o i j u r i s sau bucuratu in fundulu regiu si pana la anulu 1848 de drepturi egale (natura fundi regii nullam patitur jorum diversitatem), si creadia acea stare precarie de dreptu, dupa care partea cea mai mare a populatunei este desbracata de totu dreptulu, de a contribui la croirea sortiei sele.

Acest'a se intentiunea prin statutoria principiului alegerei indirecte de a-o parte, iera de alta parte dupa unu censu cu totul nedreptu.

Lupa modest'a mea parere, compunerea corporatiilor representative, de cari ne este vorba — va fi atunci mai dreptu si mai corespondietorie scopului, candu membrii acelor voru fi esfusso majoritatiei alegatorilor indreptatiti, — a caroru vointia nu va putea fi inflontiata, celu putienu nu asa lesne ca atunci, candu aceea aru fi esfusso numai unei minoritatii esita prin alegorile indirecte din totalitatea membrilor indreptatiti.

Asa dura eu in alegorile indirecte vedu o tiemurire nedrepta in dreptulu si inflonti'a alegatorilor, de a fce intrebuintiare din dreptulu loru de alegere incepndu dela representant'a comunale pana la acea a municipiului intregu (Universitatiei).

Din impregiurarea, ca eu la compunerea celor mai inalte corporatiuni representative, precum este compunerea adunarei de scaunu si a universitatii sum in contra alegilor indirecte si pentru alegorile directe, nu voescu se misa presupuna, ca dora eu asu voi a subtrage din competitia representantelor comunale, dreptulu de a desbate, si a aduce decisiuni in agendele loru comunale — si acel'a a-lu transpu desbaterei tuturor membrilor indreptatiti din comun'a respectiva; — nici decatu, pentru ca dreptulu acest'a alu representantie comunale — lu ceru referintele sociale, nefindu consultu ca pentru tote afacerile comunale, unele chiaru cu totu neinsemnat sa se adune toti membrii indreptatiti ai comunei.

Cu totul altintreia stă lucrul cu adunarile scaunale si universitatea; acestea se conchiamu numai rare ori, iera membrii pentru aceste corporatiuni se potu alege pre mai multi ani, asa catu alegatorii numai in cate doi trei ani sa sia siliti a abdice pre cate un'a seu doce dile de lucrurile loru economice, pentru de a face intrebuintiare din celu mai frumosu dreptu constitutional.

Sun in contra mentionalului proiectu de statutu mai departe si din' acea manecare principale a majoritatiei comisiiunei, dupa care comunele saseci se supunu tutoratului si majorisarei comunei loru cetaciei, si dreptulu de alegere acelor se face ilusoriu in cele mai vitali afaceri constitutiinali (§ 14 al. 2).

Pana aici mi-am desfasurat motivele, din cari nu potu adopta principiul alegerei indirecte statutoru in proiectul majoritatiei comisiiunei de sipte; acum me voiu incerc a-mi face si unele observatiuni ce le astu de lipsa la unii paragrafi sin-gurati din proiectul emittit.

Inainte de tote me declaru cu totul in contra numrei de Sachsenland intrebuintiata in proiectul respectiv — unu terminu acest'a fara de nici o baza legala — pretindendo ca in locul aceluia in totu loculu unde se face intrebuintiare de densulu sa se suplinesta prin terminulu legal "fundu regescu".

Pentru deseale afaceri ale economilor nostri de tota class'a cu Romania ne astam indemnati a reproduce si noi dupa "Federatiunea" urmatorea:

Conventiune Postale.

intre Romania si Austria.

(Traducere din testulu franceso.)

(Urmare.)

Art. 18. Tacs'a de 2 cruceri (5 bani) preveduta pentru mustre de marfe, tipariture, etc. se

va impartii intre Administratiunile contractante; adeca: 3 bani pentru Administratiile Postelor din cele doue teritorie a le Majestatii Sele Imperiali si Regesci Apostolice si 2 bani pentru Principatele-unite.

Prin exceptiune cu privire la acest'a dispusetion, tacs'a mustrelor de marfe, tipariturelor si schimburilor intre Principatele-unite si Provinciile limitrofe, mentionate la articulul 11, va ramane cu totul in folosulu administratiunei, care o va fi perciptiat.

Art. 19. Mustrele de marfe nu voru fi spedite, decatu sub conditiunile recerute prin legile valabile a le fiescencarei-a tiere.

Ele nu voru poté se oiba vre-una valore venale, voru trebuu sa sia infasurate intr'onu modu, ca sa nu lase neci una indojela a sup'a natureloru; ele nu voru poté sa contine vre-una scrisore cu mân'a decatu adres'a destinatariului, una marca de facica seu de neguialorii, numeri de ordine si de pretiuri.

Colele de tiparit corespunde si manuscrisele alaturate cätra dinsele, voru trebui sa fie asisderea infasurate si nu voru poté contine vre-una epistolă seu nota cu caracterul de corespondinta seu in form'a de a-o inlocui.

Diurnalele si totu feljulu de tipariture voru trebui sa sia asisderea infasurate si sa nu contine neci una scrisore, cifra seu vr'unu semnu de mân'a decatu adres'a destinatariului, semnatur'a tramitietorului si datulu.

Mustrele de marfe, corecturile si ori-ce tipariture, cari nu voru intran'i conditiunile espuse aci mai susu, seu alu caroru portu ar' fi lasatu in socotela destinatarilor, voru fi considerate ca epistole si tratate dupa consecintia.

Art. 20. Tramitietorulu a ori-ce epistolă recomanda, spedita din un'a dintre tierele contractante in ceea-lalta, va poté cere in momentulu depusetului epistolei, ca acest'a sa sia administrata destinatariului prin unu expresu, indata dupa sosirea ei, sub conditiunea inse ca epistol'a sa sia destinata la unu locu, unde se asta unu biurou de posta.

In casulu acest'a elu va solvi inainte pentru administrarea prin expresu una tacs'a nestramutata de 15 cruceri, respective de 40 bani.

Acesta tacs'a va ramane cu totul in folosulu biuroului de destinatiiune.

Art. 21. Administratiunile contractante voru poté a-si impartasi impromutatu fara de rezerva epistole, mustre de marfe si tipariture de ori-ce natura, destinate pentru seu provenitórie din tierele straine, caror'a ele serveescu, seu aru poté servir ca midilocitorie.

Corespondintele destinate pentru Statele germane si Marele-Ducatu de Luxemburg seu provenitória din aceste Statori voru fi tratate in ori-ce privintia ca si corespondintele schimbate intre Administratiunile contractante.

Administratiunile contractante si voru solvi imprimutatu pentru corespondintele destinate pentru seu originarie din tierele straine tacsele desigute prin respectivele conventiuni in vigore seu cari au a se incheia in viitoru.

Administratiunile Postelor din cele doue teritorie a le Majestatii Sele Imperiali si Regesci Apostolice voru solvi Administratiunei Postelor din Principatele-unite pentru corespondintele francate provenitórie din tierele straine, destinate pentru Principatele-unite, si pentru corespondintele nefrancate provenitórie din Principatele-unite destinate pentru tierele straine, acele si some ca si pentru corespondintele schimbate in terele contractante.

Francarea facultativa seu oblegatoria pana la loculu destinatiiunei seu pana la unu limite anumito alu corespondintelor mentiunate in articulul prezente, conditiunile, cari voru avea le implementi mustrele de marfe pentru a avea beneficiul unei tacse moderate, conditiunile greutatii epistolelor, etc., voru aterna de la stipulationile conventiunilor postali numite.

Art. 22. Tacsele, cari suntu a se percipti pentru corespondintele schimbate intre Principatele-unite si birourile de posta c. r. insiniate in Turcia, se statorescu; adeca:

1. Pentru corespondintele in terele locurilor limitrofe (Vidin si Calaf tu, Giurgiu si Rusciuc, Cernavod'a si Calrasiu);

Tacs'a unei epistole simple francate se statoresee in 5 cruceri (15 bani); tacs'a unei epistole

simple nefrancate in 10 cr.ceri (25 bani); tacs'a pentru mustrele de marfe si tipariture, in 2 cruceri (5 bani) cate la $2\frac{1}{2}$ loti (40 grame).

Aceste tacse voru ramane cu totul in folosulu administratiunei, care le va fi perciptiat.

2. Pentru corespondintele in terele locurilor din interiorul Principateloru-unite de un'a parte si Vidinu, Rusciuc si Cernadova de alta parte:

Tacs'a unei epistole simple francate se desighe in 10 cr.ceri (25 bani); tacs'a unei epistole simple nefrancate in 20 cruceri (50 bani);

Tacs'a pentru mustre si tipariture in 2 cruceri (5 bani) cate la $2\frac{1}{2}$ loti (40 grame).

Aceste tacse se voru impartii in proportiunea de $\frac{3}{4}$ in folosulu administratiunei Principateloru-unite si in proportiunea de $\frac{1}{4}$ in folosulu Administratiunilor postali din cele doue teritorie a le Majestatii Sele Imperiali si Regesci Apostolice.

3. Pentru corespondintele in terele Principatele-unite de una parte si biourourile de posta i. r., inaintiate pre tieri mii Marei-Negre si in Turcia europeana (lauandu-se afara Albani si insul'a Candie):

Tacs'a unei epistole simple francate se statoresce in 15 cruceri (40 bani; tacs'a unei epistole simple nefrancate in 25 cruceri (60 bani);

Tacs'a pantru mustre si pentru tipariture in 4 cruceri (10 bani) cate la $2\frac{1}{2}$ loti (40 grame).

Acste tacse se voru impartii precum urmeza: Administratiunile Postelor din cele doue teritorie a le Majestatii Sele Imperiali si Regesci Apostolice voru primi: 10 cruceri pentru una epistola simpla francata, 15 cruceri pentru una epistola simpla nefrancata si 3 cruceri pentru mustrele de marfe si tipariturele cate la $2\frac{1}{2}$ loti (40 grame).

Restulu va trece in competitia Principateloru-unite.

4. Pentru corespondintele in terele Principatele-unite de una parte si biourourile de posta i. r., inaintiate in Turcia din Asia, in Egiptu, in insul'a Candie si in Albani de alta parte:

Tacs'a unei epistole simple francate se statoresce in 20 cruceri (50 bani); a unei epistole simple nefrancate in 30 cruceri (75 bani); pentru mustrele de marfe si tipariture in 4 cruceri (10 bani) cate pentru $2\frac{1}{2}$ loti (40 grame).

Acste tacse se voru impartii precum urmeza:

Administratiunile Postelor din cele doue teritorie a le Majestatii Sele Imperiali si Regesci Apostolice voru primi 15 cruceri pentru una epistola simpla francata, 20 cruceri pentru una epistola simpla nefrancata, si 3 cruceri pentru mustrele de marfe si tipariturele cate la $2\frac{1}{2}$ loti (40 grame). Restulu va compete Administratiunei Principateloru-unite.

Art. 23. Francarea corespondintelor de ori-ce natura se va poté efectuat in terele contractante prin timbrele de posta respective.

Art. 24. De la totalulu timbrelor postali, cu care atare epistola este provedita, va fi mai micu decatu tax'a statutora pentru efectuarea francarei a celei'a, asemenea epistola va fi considerata ca nefrancata si tratata dupa consecintia, subtragendu-se valorea timbrelor de posta, intrebuintiate in modu insuficiinte.

Obiectele infasurate, provedita cu beneficiul unei tacse moderate pre langa francare obligatoria, in castu de francare insuficiente, voru fi tacsate ca epistole nefrancate, subtragendu-se pretiulu timbrelor postali aplicate.

Art. 25. Corespondintele de ori-ce natura, adresate reu seu indreptate reu, se voru retramite fara amenare pre langa unu pretiu, cu carele oficiul tramitiatoru le va strapune in socotela celei'a-laltu oficiu.

Corespondintele, cari din ce-va causa nu voru puté fi administrate destinatarilor, se voru retramite de ambe partile.

Cele francate se voru retramite fara de vr o tacs'a seu subtragere; cele nefrancate se voru reda pre langa pretiulu, cu carele se voru fi computat din inceputa prin oficiulu tramitiatoru.

Art. 26. Corespondintele internationale, reespedate din cau'a schimbare locuintei destinatari-

loru nu voru puté si supuse una tacă suplementară din caușa acestei reexpediții.

Déca însă schimbarea locuinției aru produce o adaugare a portului, destinatarulu ve si detorius a solvi o tacă suplementară, intregindu portul, carele aru si fostu sa se solvăsca prin espeditriu său destinatariu, déca epistol'a aru si fostu adresata din inceputul la nouul locu de destinație.

Corespondintele recomandate, in casu de reexpediție voru fi tratate cā atari, fără de a fi supuse la o nouă tacă de recomandare.

Art. 27. Corespondint'a relativă eschisivu la diferite servicii publice, adresata din o tiera in ceea-lalta, și a cărei circulație cu dreptul de imunitate va fi incuviințata pre teritoriul tierei, de carea se tiene autoritatea său funcțiunariulu, dela care emana aceasta corespondintia, se va trame scutita de ori-ce pretiu de portu.

Déca autoritatea său funcțiunariulu, cātra care este adresata, are asigurarea beneficiului imunităției, scrisoarea i se va adresa fără de tacă; in casu contrariu acăsta corespondintia nu va puté si supusa decât tacă teritorial din tiera de destinație.

Art. 28. Administratiunile contractante se obliga a transporta pre teritoriile loru scrisorile inchise, cari biourourile postali respective aru avé a le schimbă cu biourourile straine.

Administratiunile Postelor din cele dōne te-
ritorie ale Maiestății Sei Imperiali și Regesci Apostolice voru solvi Administratiunei Postelor din Principatele-Unite pentru transitul scrisorilor inchise, cari biourourile Administratiunilor susu dis-
le voru schimbă cu biourourile de posta i. r. din Turcia :

a) 15 bani pentru cāte 30 grame, greutate chiara, pentru epistole; și

b) 50 bani pentru cāte unu chilogramu, greu-
tate chiara, pentru mustrele de marfa si pentru ti-
parituri.

Administratiunea Postelor din Principatele-Unite va solvi Administratiunilor susu disse pentru transitul scrisorilor inchise, cari biourourile de posta din Principatele-Unite voru avé a le schimbă cu biourourile de posta din confederatunea-germană dela media-nópte :

a) 10 cruceri pentu cāte 2 loli, greutate chiara, pentru epistole; și

b) 30 cruceri pentu cāte unu chilogramu, greutate chiara, pentru mustrele de marfa si pen-
tru tiparituri.

Déca in venitoriu biourourile de posta din un'a
dintru administratiunile contractante voru avé a
schimbă scrisori inchise cu biourourile de posta din
alte tieri straine, pretiurile de transportu pentru a-
ceste scrisori inchise se voru statorii la casulu o-
curintu cu o inviolabilă imprumutata a Administratiunilor contractante.

Se subintielege, ca greutatea corespondintelor de ori-ce natură pose la o parte, precum si a scrisorilor de incunoscintiari si a altor bucati de comptabilitate, carea va rezulta din schimbul corespondintelor in scrisori inchise, nu va fi cuprinsa in greutatea epistolelor, mustrelor si tiparitilor, dupa cari voru treboi a se conforma pretiurile de transportu, statorile prin articululu presente.

Art. 29. Biourourile de posta ale Administratiunilor contractante voru primi si voru efectua imprumutatu abonamente la jurnalele, publicate sē in tierile contractante sau in stranetate, si totu odata voru luă asupra loru si espedarea acestor jurnale.

Tacă, carea Administratiunile contractante o voru percipiā pentru a efectua abonamentulu si espedarea jurnalelor, cari apar in tierile respective, va fi de 25% din pretiulu curatul alu jurnalului, luându-se afară tacsele finanțiali, si se va imparti in jumetate intre Administratiunile memorate.

Minimul acestei tacse se staloresce in 80 cruceri (1 leu n.) pre anu.

Art. 30. Biourourile de posta ale Administratiunilor contractante i-si voru administră imprumutatu jurnalele publicate in stranetate pentru pretiulu, carele abonatii lu solvăsca in tierile loru proprie, cāndu primesc acestor jurnale prin posta.

Art. 31. Pentru a-si asigură imprumutatu casigulu intregu din corespondintele schimbate intre ambele tieri, Administratiunile contractante se obligea a impiedica prin tote mijlocele, de cari dis-

ponu, cā aceste corespondintie sa nu tréca pre alte cā decât prin postele loru respective.

Art. 32. Francarea articulilor pentru post'a de sarcine, provenitori din un'a dintre tierile contractante si destinati pentru ceea-lalta, este facultativa.

Tramitatorii voru poté, dupa placu a solvi portulu inainte pâna la loculu destinatunei său pâna la fruntariele Prin cipatelor-Unite, său voru puté sa-lu lasa cu totulu in societădile destinatelor loru.

Art. 33. Tacsele voru si percipiātatea dopa tarifele in vigore din tiera de destinație; adeca: pentru transportul in cele două teritorie ale Maiestății Sei Imperiali si regesci Apostolice, dupa tarifele in vigore in aceste teritorie; si pentru transportul pre teritoriul Principatelor-Unite, dupa tarifele, cari suntu in vigore in aceste tieri.

Art. 34. Tramitatorulu a ori-ce articulu pentru post'a de sarcine va puté cere in momentul depuselui obiectului, cā sa i se dea inscrițiere (avisu) despre primirea acelui-a prin destinatariu. In casu acesta, elu va solvi inainte pentru portulu inscrițierei (avisului) tacă statorita la articululu 14.

Acăsta tacă uniforme va ramană in cāstigulu oficiului de speditura.

Art. 35. Scrisoarea de incarcare (lettres de voiture, Frachibrief) alaturata la pachetele pentru post'a de sarcine va fi scutita de ori-ce tacă suplementară, numai cātu ea se nu tréca preste greutatea unui lotu, respectiv 15 grame; in casu contrariu ea va fi tacata cā si una epistolă ordinară (Articili 10 si 11).

Art. 36. Déca mai multe pachete (teancuri) voru si insolite de una singura scrisoare de incarcare, tacsele voru si a se percipiā cu toate acestea in deosebi pentru fia-care teancu.

Art. 37. Articili pentru post'a de sarcine retransisi la loculu de origine din careva causa, si articili reexpediti din caușa schimbării locuinției destinatarilor, voru si supusi la una nouă tacă, cā si cāndu aru si fostu pusi de nou pre posta.

Art. 38. Articili pentru post'a de sarcine, ceri autoritatatile inseminate la articululu 27 i voru schimbă intre sine, se voru espedi scutiti de portu.

Art. 39. Tramitatorulu unui articlu pentru post'a de sarcine va avea facilitatea de a declară valoarea cuprinsului, pentru carea se va dă garantia in casu perderei său alu stricaciunei obiectului. In casu perderei său alu stricaciunei unui articlu pentru post'a de sarcine, desdannarea se va solvi in marimea valoare declarată, deca Administratiunea nu va dovedi, ca valoarea declarată este mai mare decât valoarea reală a articulului.

Nr. 49 A. C.
184 D. G.

Bancă generală de asecuratiune reciproca

, TRANSILVANIA.“

Suntu in placu a pusetiune de a păsi la activarea societății, si avendu de a incepe cu ramulu de asecuratiune contra locului, tiera S-ulu 2 alu disponetiunilor transitorii prescriindu responsarea a 30% de fia-care actiune mai inainte de activare, ne luându voia a rugă prin acesta pre toti acel p. t. subscritenți, cari pâna acum au respunsu dupa actiunile loru numai 10%:

că pana in 1 Decembre a. c. se aiba bunatate a solvi si cele-lalte 20%, adeca dupa fia-care actiune subserisa inca cāte 20 fiorini v. a.

In Sabiu se potu face acele solviri la functionariu cassei societății Dlu P. I. Kabebo in localulu seu din pița mare. Subscritenii de prin alte locuri voru plati acolo unde au subscrisu actiunile.

Actiunile originale inca se voru imparti cu 1 Decembre a. c. impreuna cu cuponele de interes si de dividende.

OBSERVARII.

1. Dupa entimile platite si cari mai suntu a se plati in urm'a acestei provocări, societatea da 6% interes computate dela dnu'a respunderei loru; cu 1 Februarie 1869 se voru plati interesele pre tempulu trecutu pâna atunci, tiera de aci incolo de se voru plati in rate semestrale decursive.

2. Provocarea de mai susu nu schimba intru nimic' modalitatea subserierei mai departe la capitalulu fundamentalu (fundulu de intemeiere) si la subscriptiunile noue voru fi a se respunde si pre viitoru la inceputa totu numai 10%. Solviriile mai departe dupa atari subscriptiuni se voru cere mai tardiu prin inscrițiere deosebita.

3. Actiunile subscrise participă cu dividende de 15% la intregu cāstigulu curatul rezultatoriu din toti ramii de asecuratiune, adeca dupa asecuratiuni de focu, de vietă, de grinda si de transportu, indata ce ele voru intră in vietă.

Sabiu, in 6 Noemvre 1868.

Administratora suprema a bancei generale de asecuratiune reciproca „Transilvania“.

In acestu casu, administratiunea e detorila a rentoree numai acesta din urma.

Déca tramitatorulu nu va si facutu declaratiune de valoare, elu nu va avea dreptu decât la una desdaunare, care va corespunde perderei său daunei reali; acăsta desdaunare nu va poté sa tréca preste 1 florin si 50 cruceri (3 lei n. 75 bani) pentru cāte 1/2 chilogramu, său pentru ori-ce fructe une a acestei greutăți.

In regula generale, desdaunarea so solvesco tramitatorului obiectul.

Cu toate acestea se va poté acuită in mânile destinatorului; déca tramitatorulu doresce acesta din adinsu, său déca acesta este necunoscutu său nu se poté astă.

(Va urmă).

Varietăți.

* * Multiamita publica. Subscri-
sulu aducen acelora membri generosi ai fostului con-
gresu național bisericesc român, cari au benevoli-
tatea contribu la colecta, facuta de unu multu
meritatu membru alu acelui-a-si congresu, spre
acoperirea speselor caleorice mele din Sabiu pâna
in Viena, multiamita publica.

Nicolau Cocorade,

stud. medicane.

25 - 3

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor investitorilor din următoarele comune, se scrie concursu pâna in 15 Noemvre a. c.

1. La Petrilă, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartieru liberu si lemne.

2. La Petroseni=Livezeni, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne.

3. La Ocolisulu-mare cu salariu de 150 fl. v. a. 2 orgii-cubici, lemne focale, 40 ferdele de bucate si cuartiru liberu.

Dori orii de a ocupa aceste posturi, voru adresa subscrisului concursele sele pâna in termenul de susu, instruite cu atestatele necesari, ca au absolvit celu potientu 4 clase gimnasiale, său pedagogia său teologica din Sabiu.

Haleg in 19 Octombrie 1868.
Inspectoratul districtual scol. gr. or. din Tractul Hatiegului.

Ioann Ratiu,
Protopopu.